

Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ. — Առաջին ընթերցարան Պատկերազարդ. (Յրդ. տպ.), Իզմիր 1900 տպ. Մամուլբեան. զին 3 շրջ.:

ՆՈՅՆ. — Երրորդ ընթերցարան պատկերազարդ (Յրդ. տպ.) Նոյն. զին 3 շրջ.:

ՆՈՅՆ. — Զարրորդ ընթերցարան կամ զիտելիք ու պարտիք տղոց. (Յրդ. տպ.) Նոյն. զին 6 շրջ.:

ՆՈՅՆ. — Համառոտ ընդհանուր պատմութիւն — Հին պատմ. կարեղեանացոյց, Բուհաց և Հաւմմոյեցոյց. հտ. Բ. (Բ. տպ.) Նոյն. զին 7 1/2 շրջ.:

ԼԵՒՈՆ Մ. ՌԱԿԱՐԵԱՆ. — (Հէքեթներ)՝ Անգարդ Հանէսը-կարէն ու Մանէնը կամ Քոյր և Իշըրայր — Եթմն հաղաւ — Պատիկ ու Ճատիկ. Թիֆլիս: Արագատիպ Մ. Մարտիրոսեանց. 1899. Իւրաքանչիւր տետր 40 կոպ.:

ՍՏ. ՄԱՆԻԱՍԵԱՆԸ. — Համառոտ պատմ. Ներսիսեան հոգեւոր դպրոցի եթմնաւորութեան հիւնդամայ գոյութեան (1824-1899). Թիֆլիս 1900 տպ. Կ. Մարտիրոսեանց.:

ԲԺ. ՍԻՄԵՈՆ ԵԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ. — Որոշ կանոնադրութեան և ծրարքի անհրաժեշտութիւնը և Հայոց թեմական հոգեւոր դպրանոցների վարչական և ուսումնական կարգ ու կանոնի՝ զեպիլլէնայի միակերպութեան դադարաբար: Մոսկուա 1900. տպ. Ք. Բարսեղաբարեանի. զին 1 բռնքի:

ԲԺԵՊ. Վ. ԱՐԻՐՈՒՆԻ. — I Սիֆիլիս (Թրդ.) II Կակուշ Եանկր (Հեղինակութիւն) III Սուսուէն (Հեղինակ) Թիֆլիս, 1900. Արագատիպ Մ. Մարտիրոսեանցի. զին 25 կոպ.:

ԲԺ. Ա. ԲՈՒՌՈՒՆԻԱՆ. — Մեր Նեարդերը. Թիֆլիս 1900. տպ. Կ. Մարտիրոսեանց:

ՈՒԱՅՏ. — Խշնոգ դատաստան. (Թրդ. ուսուսէրէնց). Թիֆլիս 1900. տպ. Վրաց հրատ. ընկ. — զին 3 կոպ.:

Ս. ՍՈՒՐԵԱՆ. — Եարժումը կեանք է ու կեանքը շարժում. Նիւ-եորք 1899. տպ. «Զայն հայրենեաց» յի:

ՍՐ. ԵՆ. ՊԱՅՈՒՆԵԱՆ. — Հայկական Նշաւագիր հարթակարի համար. Թիֆլիս 1900. Արագատիպ Մ. Մարտիրոսեանց ի զին 80 կոպ.:

ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ, ՄԱՍԻՍ

ՄԱՍԻՍ

Հարսեմաններն ազգային, գրական, քաղաքական եւ գիտական: Արտոնատէր՝ Կ. Ս. Իւնիւնեան, Խմբագիր — Տնօրէն՝ Տիգրան Արփիարեան, Տարեկան բաժանորդագին 12 ֆրանք, Թղթատարի ծախքը միալին:

Հասցէ՝ Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Նորատոնեկեան Խում:

ՔԱՅՈՒՆԻՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏԱ. — Ղատացեալ սպաւոր Քազուհիմ արդ ճամապարտորդութեանց մէջ է: Դիտագիր զեմետիկ հասած էր, ընդունեցաւ Միաբանութեան Արիի Գիտիմ ցաւակցութեան այցելութիւնը, և մինեւոյ ժամամակ Քազուհիմ անամար խնդրեց մեր զինէն որ զայ ի Ս. Ղազար իր Ուսպիրդոյնն Ռոզոյն համար պատարագ տեսնէ: Գեր. Արքայայրմիս՝ սիրով յամծ առաւ Քազուհիւն այդ փափաքը, և իրկորդը օրը (16/8) Միաբանութեան տաճարի մէջ պատարագեց Գեր. Արքայայրմիս ի մերկայութեան Քազուհիւն և զիւր Մարիմայի: Պատարագէն փերը մոյցեցեց պաշտօնը կատարուեցաւ. Քազուհիմ առնակամ ուժով, ինչպէս միշտ՝ մոյմպէն մոյմ ատիմ՝ զպպց իր արտասոյթ: Եկեղեցիէն դուրս ելնիւն յետոյ, իմքաւ գրութիւն Քազուհիւն մուրից մերկայ «Բազմալիլա» փառաւոր թղթի վրայ տպագրուած. Քազուհիմ շատ շնորհակալ եղաւ և երբ տեսաւ որ մոյմ իսկ իր աղօթքը Քարգամաւում և տպուած է «Բազմալիլա» մէջ, շատ ուրախացաւ. և արտի մեծ գոռութեամբ՝ զայն ցոյց տուաւ զիւր Մարիմայի: Միիթարեան միաբանութեան իր ամսիկ Քար արտիկ փերը միիթարեութիւն գտնիւմ, մտաւ իր սպաւոր կոմտոյայի մէջ ողջունելով իր յատուկ քաղցը ծախսով աճողը միաբանութիւն: Ողջ լին Քազուհիմ, շնորհակցութիւն այցելութեանը, և միիթարութիւն վշտացաւ արտիկ:

† Գ. ԱՆԱՇԵԱՆ. — Մահուան մամզաղը խից մեր զազէն ամեմէն արդար գործիքներէն միմ՝ Գրիգոր Ջամշեանը: Ազգային և ուսումնական համարելի լիզուով թուեցաւ ամոր մասին, Սիրեց ճշմարտութիւնը, արգարութիւնը, աղքատները, այրեները, բնկեմաւները, հալածեմաւները, բայց իւր քաննէն մեծ, տուր և առաջիկի գործի՝ եղաւ որդասիրութիւնը: Հրատարակեց զազիս մերկայ պատմութիւնը պակերազարդ՝ ուսւ լիզուով, զոր իւր բեղմաւոր աշխատութեան զուրկ գործոցն կրնամք համարել: և այլ հրատարակութեմն զոյացեալ առաւ իր հայրենիքի թշուառ որբերուն յատկացնելով, կարողացաւ 12 որդամոց բանալ: Ռուսաց լրագրութեան մէջ մեծ համարաւ ունի, իրեն ազատամիտ, ճշմարտասէս զրիւ, և քաջ փոստաբան: Ջամշեան ծնած է 1851 թ. աշակերտած է Յաի Ղազարեան ճիմարանի, յետոյ Մոսկուայի համալսարանի: «Гыс Вѣд.» լրագրի ամեմէն արդիւնատու և ճշմարտ խմբագիրներէն եղած է: Իրեն մտքի քաջ մշակ անցեալ տարի տօնուեցաւ իր 26 ամեայ յոբելեանը: Մի տարի առաջ ազգային և ուստաց մամուլը իրեն զորուստեմ կը կորզային իսկ արդ ամոր դամբանակամները:

ՀԱՅՈՒՆԻՆ ԳՐԱՐԻՐ ՄՐ. — Ղերշերս մորէն մեծ

շուրթը համեզ Լազարեան զինարարմի գրչագիր աս-
տուարանի ոմոնիւնը (թ. 885) թայց այս օրերս
կիմանանք որ քան զայն հմտագոյնն կայ, որ կը
զտուի յըրուսաղիմայ Ս. Եսայիի համ Միտարմու-
թեան ձեռագրատան մէջ և Լազարեան գրչագիր
ատարանէն 285 տարի հինն է։ «Բիւրակն» խոս-
տացած է այդ գրչագրի մասին մանրամասն տե-
ղեկութիւն տալ. հետաքրքրականն է։

ՁԱՆԱՋԱՆԱԹ. — Ձիգակոյնի ազգային զաղթական-
ներէն Գ. Թ. Բուշմանեանի մկարմիրէն մինն է Գա-
րիգ առաքին մրցամակի արժանացածն է։ — Գա-
հիրէի ճոր Թերթմ կը գրէ որ, ի Մարաշ Ամիրի-
կայի բարոյի, մերը կ'աշխատեն հայ որբերուն ազ-
գային ոգին խելիլելու։ — Զուլայի և Կալակի կայի
կարօտեալ ազգայնոց համար Արգար տնուն Կալ-
կարացի ազգային մը, տիպացի կառավարութեան
65,000 ֆրանք մուկրէն է. իսկ Բազուցի Ե. Բու-
ղարեան 560, (100) ուրիշ կտակած է յօգուտ ազ-
գային մաստատութեանց։ — Օ. Թաղէտեանց՝ Շու-
շի ազգային եկեղեցւոյ և վարժարանի մը համար՝
կտակած է 1300 ուր. Տփղիզու հայոց վանքի եկե-
ղեցւոյ շինութեան համար Ա. Մանթաշուլ 26,000
ուր. մուկրած է։ — Միւսմայ վանքին մորոգու-
թեան համար ուսումնայ մի քանի բարեխնայ
մուկրանք ըլլած են. Բուզուցի մուկրած են 200
ուր. Թուրքիան եղարար 30 ուր. Է. Մելիքեան
300 ուր. Մ. Արամիւս 300 ուր. Կ. Լալայեան 100
ուր. Գ. Զուլայեան 300 ուր։ — «Մշակ» ի 121 թուէն
սիրեալ շարունակաբար լոյս կը տեսնէ ծանօթ
հրապարակագիր Լեօի Հայկական տպագրութիւն,
վերնագրով հմտային աշխատութիւնը՝ որ հետա-
քրքրական է թէ քանասիրաց և թէ գրագիտաց
համար։ Ամուշուտ սա մեր Հ. Գ. Վ. Զարեանուպե-
անի մոյն և Յման դրուատիկ աշխատութեան հետ
միացած, ընթերցող հասարակութեան մեծ լոյս պի-
տի ճառագայթեն մեր տպագրական պատմութեան
և արհեստին վրայ, որ ինչ ինչ ժամանակաց մէջ
ուճեցած է թէ ոսկեզարմ և թէ հրկաթէ դարմ։
Այդ որ դարու մէջ ենք։

ԳՐԱԳԻՏԱՅՄ ՄՐՑԱՆԱԹ. — Եգական արդիւնք մ'ու-
նէր ռուսահայ իգմիրեանը բանասիրաց վարժա-
տութեան համար կտակած մուկրովն. ուրախ ենք
ըսելու որ այդ ազնիւ գործը վերջինս ընդօրինա-
կելի կ'ըլլայ և դարձեալ ռուսահայ մ'է, որ գրա-
գէտները վարժատիւրու գաղափարն կ'ունենայ։
Այդ կտակի մասին մեծ Թէֆլիսի հայոց հրատա-
րակչական ընկերութեանէն կ'իմանանք որ Ա. Գո-
ղոսեան, մոյն յրատարակչական ընկերութեան
մուկրած է ամենամիկի 5000 ուրիշ, որուն տո-
կոտովն (մօտ 500 ուր.) երկու տարին անգամ մը,
պէտք է տրուի մրցամակ հայոց գրականութեան
և պատմութեան վերաբերեալ լաւագոյն երկասի-
րութեանց։ Ոյ ուր այս մրցամակի պիտի մաս-
նակցի, պէտք է իր աշխատութիւնը մեղակայեցնէ
մինչև 1901 տարուան յունուարի 1ը։ Երկասիրու-
թիւնները կը մեղակայացուին առանց հեղինակաց
անուանք, այդ անունները առանձին ծրարով կը

մեղակայացուին։ Մրցամակի արժանացածն ձեռ-
գրին հրատարակութիւնը ընկերութեան հաշուով
կը կատարուի։ Մրցամակարաշխութեան իրաւուն-
քը կը վերաբերի ընկերութեան յամօժատողոյն,
որ ինքը իր կողմէն առանձին ձեռնհաս ամօժաց
կը յամենէ երկասիրութեան քննութիւն։ — Շատ
լաւ և զովիկի մտածութիւն մ'է այս ձեռնարկը, և
փափաքելի է որ արդիմաւոր լինի, օգտակար
թէ գրագիտաց և թէ ազգային գրականութեան։

Ժ. Ե. ՄԱՆԱՆ. — Բըքարայ մաստարակութեան կը
պակսի հայութեան սիրելի ամօժերէն մինն եւս՝ Եղ-
հանէն Հասեան. իր ազգասիրութեան իբրեւ դա-
րաւոր յշուտակ, պիտի մնան Բըքարի Ս. Եղու-
թիւն եկեղեցիի և Հասեան վարժարանը՝ որ իր ա-
ռատածնութեամբ կամգնեալ են։ Ազգային հո-
սարկութեան օգտին քարոյապէս և միւլապէս
շատ աշխատածն է։

ՆՂԱՐԱՅՈՒ ՆՄԷ. ՄՆԷ. — Ժամանակէ մ'ի վեր
«Բազմալէպ»-ին հետ «Նղարայ եմք մեծք»-ի բա-
րոյական ուժը ըմբող լրագրութեան մեծ մասը՝
եղբայրութիւն, համարաշխութիւն, փոխադարձ սէր
կը քարոզէ համազգի հայրութեան։ «Բազմալէպ»
յուլիսի պրակով այդ քնաքանին վրայ երկար խըմ-
բագրական մը մուկրեց. որուն համար հրապա-
րակա գոհութիւն յայտնեց հայ մամուլը, քայց
Ա. Արսեմեանեանց հակառակ իր Երուսաղիմ մէջ
առած համալրարանական կրթութեան, շատ միշ-
մադրեան լեզուով յարձակեցաւ այդ խմբագրակա-
նին վրայ։ Դրելու մուկրէ իր այդ պարտաւարեան
թող ընդունի ժողովրդեան սիրելի բանաստեղծին
այս տողերը.

«Թող սիրելի, այդ խմբիկը (կրօնական կռիւ-
ները) աչքդ դարձուր դէպ հարաւ,
«Բիւր բեր հոգիք դու կը տեսնակ կորած դա-
րու պատմութիւն»
«Բայց մի՞նչ այսօր այդ խմբիկը մըմացիլ է
ամբիճիւն,
«Թոյլ ինքնդիւլ աշխատում ես քակիլ ամօքակ
այդ կմօն»։

ԷՏԳԱՐ ՇԱՆՆ. — Այս տաղամուկուր հայ մկար-
չին վրայ արդէն «Բազմալէպ»-ը շատ ամօքա՛մ
առի՞թ ունեցաւ խօսելու. մեղակայի մոյն մկարիւր
որ մկարչական վերին աստիճանի կարողութեամբ՝
Երուսաղի մամուլին լրագրաց ուշագրութեան կ'ար-
ժանանայ և որ մեծն է՝ մոյն իսկ փարիզի ցուցա-
հանգիսի մէջ դրած երկու մկարմիրուն համար, կը
վարժատրուի ոսկի շքադրամով։ Մեր խմբակու-
թիւնը հայ մամուլին մկարչին

ՆՈՒՐԱՆԱՆՈՒՌՈՒԹԻՆ. — «Մշակ»-ը լրագրի միջո-
ցաւ շարունակալութեամբ ստացանք Միւլիք-Ազա-
րեանցի «Միւլիք» գործարանի և պղծահամբի
կտակալարչի Գ. Ա. Մամուլեանին համգնակութե-
նէն իբրեւ մուկր «Բազմալէպ»-ի 30 ուրիւն։

